

ZÁPIS ZE 3. ZASEDÁNÍ MONITOROVACÍHO VÝBORU OPERAČNÍHO PROGRAMU JAN AMOS KOMENSKÝ

Datum konání:	15. prosince 2022
Místo konání:	MŠMT, Harfa Office Park, Českomoravská 2420/15, Praha 9, 2. patro, Zlatá zasedací místnost
Účastníci jednání:	členové, stálí hosté a hosté Monitorovacího výboru (MV) Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK) dle prezenční listiny
Předsedající:	PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. (předseda MV)

PROGRAM

- **Informace o OP JAK** (činnost PKP, aktuální informace o vyhlášených výzvách, Harmonogram výzev 2023, finanční pokrok, naplňování Listiny základních práv EU)
- **Průběžná realizační zpráva OP JAK**
- **Revize textu OP JAK**
- **Informace o provádění publicity**
- **Roční komunikační plán ŘO OP JAK pro rok 2023**
- **Evaluační plán OP JAK**
- **Metodika výběru operací a hodnotící kritéria pro výzvu**
 - Výzkumné infrastruktury I
 - Výzkumné e-infrastruktury I
 - Open Science I

Začátek zasedání v 9:40 hod.

ZAHÁJENÍ, ÚVODNÍ SLOVA

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., předseda MV, MŠMT, přivítal přítomné na 3. zasedání Monitorovacího výboru OP JAK.

Konstatoval usnášeniškopnost MV a upozornil na pořízení zvukového záznamu pro potřeby zpracování zápisu ze zasedání a pořízení fotografií pro potřeby publicity. Poté představil navržený program zasedání, ke kterému nebyly vzneseny žádné připomínky.

MV OP JAK konsensuálně schválil návrh programu zasedání v souladu s podkladem č. 1.0.

Pavel Tychtl, EK, představil novou kolegyni Adrienn Nyircsak (Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu – DG EAC). Poté zmínil úspěchy, ke kterým evropské fondy přispěly v roce 2022. Díky evropským fondům se podařilo dohnat následky způsobené pandemií covid-19 a začlenit uprchlické děti z Ukrajiny do českého vzdělávacího systému. Upozornil na cíle stanovované EK pro členské státy, kde je v případě ČR kladen důraz na dlouhodobé vzdělávání.

Spolufinancováno
Evropskou unií

OPJAK.cz
MSMT.cz

Adrienn Nyircsak, EK, stručně představila sebe i svou agendu v EK, kde se zaměřuje především na vyšší vzdělávání v teritoriu ČR a Slovinska. Věnuje se také *Communication on the European Education Area*. Poděkovala za příležitost blíže se seznámit s činností MV.

Pavla Pipková, EK, zmínila schválení *New European Innovation Agenda* na konci českého předsednictví a připomněla vyhlášení roku 2023 Evropským rokem dovedností. Apelovala na to, aby byl plně využit, jelikož v současné době, která řeší témata jako doznívající pandemie covid-19, situace na Ukrajině, digitální vzdělávání, zelená transformace apod., jsou inovace více než potřebné.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., navázal zmínkou o závěrečné konferenci mládeže¹ s více než 900 účastníky. Její koncept pod záštitou MŠMT navrhli mladí lidé a sklídl velký ohlas nejen svým pojetím, ale především svojí angažovaností a zájmem o dění kolem sebe. Věří, že na její témata bude navázáno i v dalších letech.

INFORMACE K IMPLEMENTACI OP JAK

Mgr. Aneta Caithamlová, MPA, místopředsedkyně MV, MŠMT, informovala o pokroku v implementaci OP JAK (snímky č. 4 až 12). Zaměřila se na činnost plánovacích komisí programu (PKP), vyhlášené a připravované výzvy a finanční pokrok. V souvislosti s plněním základních horizontálních podmínek také zmínila, že nebyl nahlášen žádný nesoulad s Listinou základních práv EU ani Úmluvou OSN o právech osob se zdravotním postižením.

PRŮBĚŽNÁ REALIZAČNÍ ZPRÁVA

Ing. Helena Barbořáková, odbor koncepce a vedení OP, MŠMT, představila nejprve koncept Průběžné realizační zprávy (PRZ) a následně informace o zpracované 1. PRZ (snímky č. 13 až 15).

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., vzhledem k tomu, že nebyly vzneseny žádné dotazy či připomínky, navrhl znění usnesení:

MV OP JAK bere na vědomí předloženou 1. Průběžnou realizační zprávu OP JAK ve znění podkladového materiálu č. 2.2 pro 3. zasedání MV OP JAK.

Hlasování: schváleno všemi hlasy.

MV OP JAK schválil Usnesení č. 1 v příloze zápisu.

REVIZE TEXTU OP JAK

Ing. Helena Barbořáková představila návrh revize Programového dokumentu OP JAK (snímky č. 16 až 18), která se týká především doplnění jednotlivých zjednodušených metod vykazování (ZMV) ve formě příloh k tomuto dokumentu.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., doplnil, že se jedná o další zjednodušení pro příjemce a navrhl znění usnesení:

MV OP JAK

- I. bere na vědomí předložený návrh revize Programového dokumentu OP JAK ve znění podkladového materiálu č. 3.2 a návrhy zjednodušených metod vykazování ve znění podkladových materiálů č. 3.3.1 – 3.3.13;
- II. ukládá Řídicímu orgánu dokončit proces neformálního a formálního vyjednávání a informovat o něm MV;

¹ Záznam konference je pro zájemce k dispozici na odkazu <https://www.youtube.com/watch?v=IMlWYzXpsfc>.

- III. uděluje mandát Řídicímu orgánu k předložení revize Programového dokumentu OP JAK Evropské komisi ke schválení;
- IV. ukládá Řídicímu orgánu předložit MV revidovaný Programový dokument OP JAK pro informaci.

Hlasování: schváleno všemi hlasy.

MV OP JAK schválil Usnesení č. 2 v příloze zápisu.

ROČNÍ KOMUNIKAČNÍ PLÁN A PUBLICITA OP JAK

Bc. Jan Frisch, ředitel odboru technické pomoci, MŠMT, představil pokrok v oblasti publicity OP JAK a Roční komunikační plán pro rok 2023 (snímky č. 21 až 28). Věnoval se realizovaným i plánovaným komunikačním aktivitám a zmínil rovněž možnost přihlásit se k odebírání newsletteru s novinkami.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., dodal, že komunikace ŘO funguje efektivně, veřejnost jasně vidí návaznost OP JAK na OP VVV a má o programu dobré povědomí. Publicita se tak může zaměřovat na propagaci úspěšných projektů, ŘO stále vybízí příjemce podpory sdílet a prezentovat, že za jejich aktivitami stojí evropské fondy. V tomto ohledu ocenil plánované vydání interního časopisu Univerzity Karlovy, který se bude věnovat jejím úspěšným projektům. Vzhledem k tomu, že nebyly vzneseny žádné dotazy či připomínky, navrhl znění usnesení:

MV OP JAK schvaluje předložený Roční komunikační plán OP JAK pro rok 2023 ve znění podkladového materiálu č. 4.2.

Hlasování: schváleno všemi hlasy.

MV OP JAK schválil Usnesení č. 3 v příloze zápisu.

EVALUAČNÍ PLÁN

Ing. Michaela Mrózková, vedoucí oddělení evaluací, MŠMT, představila Evaluační plán OP JAK (snímky č. 29 až 31).

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., vzhledem k tomu, že nebyly vzneseny žádné dotazy či připomínky, navrhl znění usnesení:

MV OP JAK schvaluje předložený Evaluační plán OP JAK ve znění podkladového materiálu č. 5.2.

Hlasování: schváleno všemi hlasy.

MV OP JAK schválil Usnesení č. 4 v příloze zápisu.

METODIKA VÝBĚRU OPERACÍ A HODNOTICÍ KRITÉRIA PRO VÝZVY

VÝZVA VÝZKUMNÉ INFRASTRUKTURY I

Ing. Sylvie Samková, vedoucí oddělení koncepce výzev OP pro VŠ a VaV, MŠMT, představila návrh výzvy, metodiky hodnocení a hodnotících kritérií ve výzvě Výzkumné infrastruktury I (snímky č. 33 až 42).

Ing. Jana Říhová, ředitelka odboru podpory vysokých škol a výzkumu, MŠMT, sdělila, že velké výzkumné infrastruktury jsou významnou součástí ekosystému financování vědy v České republice.

Vyjádřila potěšení, že dne 14. prosince 2022 byl materiál o poskytování účelové podpory velkým výzkumným infrastrukturám v letech 2023–2026 schválen vládou. Připomněla, že přístup ČR byl ve věci synergické podpory z národních a evropských zdrojů oceněn i z úrovně EK. Uvedla, že z důvodu omezených prostředků lze v současné době podpořit jen omezený počet velkých výzkumných infrastruktur, a vyslovila přesvědčení, že v budoucnu bude moci být podpora rozšířena i na další subjekty.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., upřesnil, že rozsah podpory velkých výzkumných infrastruktur byl intenzivně projednáván na jednáních Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI). ŘO je v souladu se schváleným OP JAK vázán pravidlem podporovat pouze ty infrastruktury, které jsou současně podporovány z národních zdrojů a jsou v Cestovní mapě velkých výzkumných infrastruktur ČR. Nové infrastruktury, které na Cestovní mapě nejsou, nemohou žádat o podporu z OP JAK z první vlny výzev určených pro velké infrastruktury.

Prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc., dr. h. c., RVVI, sdělil, že RVVI jednomyslně považuje způsob výběru velkých výzkumných infrastruktur k financování za nešťastný. RVVI podala k materiálu Návrh velkých výzkumných infrastruktur ke schválení poskytování účelové podpory v letech 2023–2026 řadu zásadních připomínek týkajících se zejména nových infrastruktur s hodnocením 4 a 5, které by měly získat přístup k financování jak z národních zdrojů, tak z OP JAK. RVVI se domnívá, že dochází k dlouhodobé deformaci výzkumného prostoru, protože MŠMT nepodporuje nově vzniklé obory a zakonzervovalo stávající stav na další roky. RVVI se dále domnívá, že MŠMT mělo ve větší míře respektovat názor RVVI.

Mgr. Aneta Caithamlová, MPA, uvedla, že ŘO souhlasí s tím, aby nově vznikající obory byly podporovány. Zdůraznila však, že při vyjednávání o podpoře velkých výzkumných infrastruktur z OP JAK s EK byla stanovena podmínka, že financované velké výzkumné infrastruktury musí být zařazeny na Cestovní mapě.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., doplnil, že při schvalování OP JAK bylo velmi složité vyjednat s EK, aby velké výzkumné infrastruktury mohly být financovány z OP JAK. Věří, že RVVI se podaří vyjednat rozpočet na účelovou podporu tak, aby mohla být Cestovní mapa rozšířena, což umožní dalším velkým výzkumným infrastrukturám přístup k financování z OP JAK v navazující výzvě. Upozornil, že subjekty neuvedené na Cestovní mapě mohou v OP JAK žádat o podporu v rámci jiných výzev.

Prof. Ing. Vladimír Mařík, DrSc., dr. h. c., sdělil, že RVVI respektuje rozhodnutí vlády a bude nadále podporovat financování velkých výzkumných infrastruktur i navyšování prostředků do této oblasti. Od poskytovatelů podpory vyžaduje, aby postupovali v zájmu ČR a nových vědních oborů. Upozornil, že obdobný problém řeší i s Technologickou agenturou.

Doc. Ing. Luboš Náhlík, Ph.D., Akademie věd ČR, podpořil vyjádření zástupce RVVI.

Ing. Libor Kraus, Asociace výzkumných organizací (AVO), upozornil, že tato problematika byla diskutována již před šesti lety v souvislosti s podporou z OP VVV, kdy ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR (MPO) na základě podnětů z Hospodářské komory a Svazu průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) bylo přislíbeno rozšíření seznamu velkých výzkumných infrastruktur o šest oblastí, k čemuž však nedošlo. Vyjádřil souhlas se sdělením zástupce RVVI s tím, že nové infrastruktury měly být do Cestovní mapy zařazeny, i když by nebyly z účelové podpory financovány, což by jim mohlo umožnit podporu z dalších programů, například z Horizontu Evropa.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., reagoval, že věcná politika v oblasti podpory výzkumu není v kompetenci ŘO ani tohoto MV. Na tomto jednání se schvaluje „pouze“ nástroj financování pro poskytování podpory velkým výzkumným infrastrukturám, nerozhoduje se zde, které budou zařazeny na Cestovní mapu. Obsah dnešní diskuze bude postoupen sekci III MŠMT, do jejíž kompetence tato problematika spadá. Za ŘO může slíbit, že situaci bere na vědomí a bude ji zohledňovat na případných dalších jednáních.

Mgr. Aneta Caithamlová, MPA, vysvětlila, že samotné zařazení velké výzkumné infrastruktury do Cestovní mapy bez financování z národních zdrojů není postačující pro možnost získání podpory z OP JAK, protože podmínka EK spočívá v doplňkovém financování z národních zdrojů.

Ing. Jan Proksch, SP ČR, podpořil vyjádření zástupců RVVI a AVO s tím, že problém nevidí v projednávané výzvě, ale v přístupu MŠMT k této problematice. SP ČR situaci vnímá tak, že dochází k zakonzervování podpory velkých výzkumných infrastruktur. Kritika SP ČR míří na to, že velké výzkumné infrastruktury jen ve velmi malé míře cílí na službu českému průmyslu, aplikovanému výzkumu a průmyslovému vývoji.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., upozornil, že podporou aplikovaného výzkumu a spoluprací s podnikatelskou sférou v oblasti aplikovaného výzkumu se primárně zabývá OP TAK. Připomněl, že předmětem dnešního jednání je projednání a schválení nástroje pro podporu modernizace velkých výzkumných infrastruktur, nikoliv samotné politiky pro podporu a financování velkých výzkumných infrastruktur. Projednávaný nástroj slouží k efektivnímu využívání zdrojů napříč celou EU tak, aby nedocházelo k pořízování nadbytečného paralelního investičního vybavení.

Ing. Pavel Komárek, CSc., Technologická agentura ČR, sdělil, že nelze oddělit nástroj od politiky podpory výzkumných institucí. Vidí nízký tlak na výzkumná pracoviště, aby spolupracovala s podnikovou sférou na komerční bázi a tím byly vytvářeny nové finanční zdroje.

Ing. Libor Kraus namítl, že ze strukturálních fondů byla vybudována celá řada infrastruktur, včetně těch nových, které by bylo vhodné mezi podporované zařadit i proto, že pracují pro aplikační sféru a obdržely minimálně stejné hodnocení a mají stejnou kvalitu jako některé infrastruktury, které zařazené jsou. Vidí v tom narušení veřejné soutěže.

Prof. RNDr. Ing. Václav Snášel, CSc., Česká konference rektorů, sdělil, že je přesvědčen o potřebě mít daná pravidla, nikoliv provádět ad hoc přístup.

Ing. Jana Říhová shrnula, že efektivita a prostředky vložené do oblasti výzkumu a vývoje je živé téma, které se neustále posuzuje z různých pohledů, a vyjádřila potěšení, že tato oblast byla na jednání MV takto široce diskutována. Ujistila přítomné, že bude informovat věcně příslušnou sekci MŠMT o proběhlé diskuzi ve všech jejích souvislostech. Vyjádřila vůli MŠMT těmto názorům naslouchat a následně je řešit.

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., uzavřel diskuzi a navrhl znění usnesení:

MV OP JAK

- I. schvaluje navrženou metodiku výběru operací pro výzvu Výzkumné infrastruktury I ve znění podkladového materiálu č. 7.3;
- II. schvaluje navržená hodnotící kritéria pro výzvu Výzkumné infrastruktury I ve znění podkladového materiálu č. 7.4.

Hlasování: pro 21, proti 4, zdržel se 0.

MV OP JAK schválil Usnesení č. 5 v příloze zápisu.

VÝZVA VÝZKUMNÉ E-INFRASTRUKTURY I

Ing. Sylvie Samková představila návrh výzvy, metodiky hodnocení a hodnotících kritérií ve výzvě Výzkumné e-infrastruktury I (snímky č. 44 až 52).

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., zdůraznil, že výzva pro e-infrastruktury vytváří rámec, na kterém stojí nejen výzkumné infrastruktury, ale celý samotný výzkum, proto je výzva vyhlášována samostatně. Vzhledem k tomu, že nebyly vzneseny žádné dotazy či připomínky, navrhl znění usnesení:

MV OP JAK

- I. schvaluje navrženou metodiku výběru operací pro výzvu Výzkumné e-infrastruktury I ve znění podkladového materiálu č. 8.3;
- II. schvaluje navržená hodnotící kritéria pro výzvu Výzkumné e-infrastruktury I ve znění podkladového materiálu č. 8.4.

Hlasování: schváleno všemi hlasy.

MV OP JAK schválil Usnesení č. 6 v příloze zápisu.

VÝZVA OPEN SCIENCE I

Mgr. Andrea Lampertová, oddělení koncepce výzev OP pro VŠ a VaV, MŠMT, představila návrh výzvy, metodiky hodnocení a hodnotících kritérií ve výzvě Open Science I (snímky č. 54 až 63).

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., zdůraznil že se jedná o první výzvu v této oblasti, na kterou budou navazovat další výzvy. Vzhledem k tomu, že nebyly vzneseny žádné dotazy či připomínky, navrhl znění usnesení:

MV OP JAK

- I. schvaluje navrženou metodiku výběru operací pro výzvu Open Science I ve znění podkladového materiálu č. 9.3;
- II. schvaluje navržená hodnotící kritéria pro výzvu Open Science I ve znění podkladového materiálu č. 9.4.

Hlasování: schváleno všemi hlasy.

MV OP JAK schválil Usnesení č. 7 v příloze zápisu.

RÚZNÉ

Pavel Tychtl, poděkoval za zajímavou diskuzi a navrhl, aby konference plánovaná v příštím roce zahrнула též téma European Year of Skills.

Pavla Pipková navrhla jako jedno z možných zaměření konference téma inovací.

ZÁVĚR

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D., pozval přítomné na další zasedání MV OP JAK, které je plánováno na 2. března 2023, poděkoval všem za účast a ukončil zasedání.

Konec zasedání 12:25 hod.

HLAVNÍ ZÁVĚRY 3. MV OP JAK

MV OP JAK

- projednal 1. Průběžnou realizační zprávu OP JAK;
- projednal návrh revize Programového dokumentu OP JAK;
- projednal a schválil Roční komunikační plán OP JAK pro rok 2023;
- projednal a schválil Evaluační plán OP JAK;
- projednal a schválil metodiku výběru operací a hodnoticích kritérií pro výzvu Výzkumné infrastruktury I;
- projednal a schválil metodiku výběru operací a hodnoticích kritérií pro výzvu Výzkumné e-infrastruktury I;
- projednal a schválil metodiku výběru operací a hodnoticích kritérií pro výzvu Open Science I.

PŘÍLOHY ZÁPISU

- Prezenční listina z 3. zasedání MV OP JAK
- Prezentace z 3. zasedání MV OP JAK
- Usnesení č. 1 k 1. Průběžné realizační zprávě OP JAK
- Usnesení č. 2 k revizi textu OP JAK
- Usnesení č. 3 k Ročnímu komunikačnímu plánu OP JAK pro rok 2023
- Usnesení č. 4 k Evaluačnímu plánu OP JAK
- Usnesení č. 5 k metodice výběru operací a hodnoticích kritériím pro výzvu Velké infrastruktury I
- Usnesení č. 6 k metodice výběru operací a hodnoticích kritériím pro výzvu Velké e-infrastruktury I
- Usnesení č. 7 k metodice výběru operací a hodnoticích kritériím pro výzvu Open Science I

Zapsal: Sekretariát MV OP JAK

Schválil:

PhDr. Mgr. Václav Velčovský, Ph.D. v. r.
předseda MV OP JAK